

Številka: 630-01/23-1/

Datum: 9. 3. 2023

Na podlagi 42., 126., 131., 133. in 142. člena Poslovnika Državnega zbora je Odbor za izobraževanje, znanost in mladino kot matično delovno telo pripravil naslednje

POROČILO

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID-A), skrajšani postopek, EPA 571-IX.

Odbor za izobraževanje, znanost in mladino (v nadaljnjem besedilu: Odbor) je na 12. nujni seji 7. 3. 2023 obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: Predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila Vlada.

Kolegij predsednice Državnega zbora je na 33. redni seji 10. 2. 2023 sklenil, da se Predlog Zakona obravnava po skrajšanem postopku.

Odboru je bilo posredovano naslednje gradivo, ki je objavljeno na spletnih straneh Državnega zbora:

- Predlog zakona,
- Zahteva za sklic nujne seje Odbora poslanskih skupin Svoboda, Socialni demokrati in Levica,
- Mnenje Zakonodajno-pravne službe,
- Mnenje Komisije Državnega sveta za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino,
- Mnenje Koordinacije samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije,
- Mnenje Slovenske akademije znanosti in umetnosti,
- Poziv Znanstvenih svetov javnih raziskovalnih organizacij glede sprememb v upravljanju Javne agencije za raziskovalno in inovacijsko dejavnost in
- Mnenje Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije.

V poslovniskem roku so bili vloženi amandmaji Poslanskih skupin Svoboda, Socialni demokrati in Levica, in sicer k 1., 2., 3., 4., 5., 10., 12., 16., 17., 19., 20. in 22. členu Predloga zakona.

Pri delu Odbora so sodelovali: predstavnik predlagatelja dr. Matjaž Krajnc, državni sekretar na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije, predstavnik Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport Jernej Salecl, generalni direktor Direktorata za internacionalizacijo, podjetništvo in tehnologijo, predstavnica Zakonodajno-pravne službe Damijana Mlakar, predstavnik Državnega sveta dr. Radovan Stanislav Pejovnik,

predstavnik Koordinacije samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije, dr. Gregor Anderluh, predstavnik Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. Peter Štih, predstavnik Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije dr. Mitja Lainščak, predstavnik Javne agencije za Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije Rok Capel in predstavnica Visokošolskega sindikata Slovenije dr. Urša Opara Krašovec.

* * *

Predstavnik predlagatelja je uvodoma povedal, da je poglobitna rešitev, ki jo Predlog zakona prinaša, vzpostavitev enotne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost. Pojasnil je, da je že veljavni Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: ZZrID) predvidel tesno povezovanje agencij, ki financirata znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost, torej Javne agencije Republike Slovenije za raziskovalno dejavnost in Javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije – SPIRIT Slovenija, s spremembo zakona pa se ustanavlja ena agencija. Sprememba je potrebna tudi zaradi uveljavitve določil Zakona o Vladi Republike Slovenije, ki področji znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti združuje v enotnem ministrstvu. Poudaril je, da je cilj Predloga zakona ustvariti večjo povezanost sistema financiranja znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti ter s tem omogočiti večjo fleksibilnost, predvidljivost in preglednost celotnega sistema. Povedal je, da je Predlog zakona sredotočen predvsem na zagotavljanje podlag za delovanje nove agencije, ki bo temeljila na ločenih strokovnih organih, znanstvenem svetu in inovacijskem svetu, medtem, ko bodo ostali organi (upravni odbor in direktor) skupni. Na ta način bo zagotovljeno kar največje sodelovanje in komplementarnost inštrumentov podpore. Ob tem je poudaril, da je bil tak koncept organizacije agencije soglasno podprt s strani Razvojnega sveta Republike Slovenije. Predstavnik predlagatelja je povedal tudi, da se s Predlogom zakona predlaga tudi sprememba 64. člena ZZrID, tako da se določeneje definira način implementacije nagrajevanja v projektih, ki jih definira ta člen. Navedena sprememba izenačuje obravnavo raziskovalcev v vseh javnih zavodih, ki so prejemniki stabilnega financiranja. Poleg tega je določena tudi nacionalna referenca, ki je potrebna za določitev plače v centralnih projektih Evropske komisije in pa opredeljen podzakonski akt (pravilnik, s katerim minister opredeli osnovni okvir plač v skladu s 64. členom ZZrID). Navedel je še, da Predlog zakona eksplicitno opredeljuje neposredno sklenitev pogodbe v skladu z javnofinančnimi predpisi kot možen instrument financiranja znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti in pojasnil, da bo na ta način mogoče lažje izvajati predvsem instrumente evropske kohezijske politike in inštrumente v okviru Načrta za okrevanje in odpornost. Opredelil se je tudi do vloženih amandmajev in povedal, da upoštevajo tako predloge Zakonodajno-pravne službe, kot predloge Koordinacije samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije ter Rektorske konference Republike Slovenije. On koncu je napovedal še eno, vsebinsko zahtevnejšo spremembo ZZrID, pri pripravi in oblikovanju katere bo zagotovljeno sodelovanje zainteresirane javnosti.

Predstavnik Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport je povedal, je Predlog zakona v delu, ki se nanaša na delo nove agencije in celostno obravnavo inovacijske aktivnosti, usklajen z ministrstvom ter bo omogočal tako organizacijo dela kot podporo podjetjem pri izvajanju inovacijske dejavnosti.

Odboru je bilo posredovano **Mnenje Zakonodajno-pravne službe (ZPS)**, ki je Predlog zakona preučila z vidika njegove skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika ter podala pripombe. V mnenju je ZPS opozorila na

spornost nekaterih rešitev, zlasti z vidika jasnosti in določnosti, ki izhaja iz 2. člena Ustave ter podala pripombe k posameznim členom Predloga zakona. Predstavnica ZPS pa je na seji poudarila, da prenos nalog na Agencijo za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost ni celovit, saj bo del teh nalog še naprej opravljala javna agencija za podjetništvo, poleg tega pa je razmejitev pristojnosti nejasna. Predlog zakona namreč inovacijsko dejavnost razdeli na naloge spodbujanja inovativnosti in naloge za zagotavljanje učinkovitega inovativnega okolja, vsebinska razlika med obema vrstama nalog pa ni jasno določena niti pojasnjena. V zvezi z dodatno možnostjo dodeljevanja sredstev z neposredno pogodbo je opozorila na nejasno določitev kriterijev za uporabo posameznega načina dodeljevanja sredstev in povedala, da sklicevanje na javno finančne predpise ni dovolj konkretizirano. Primeri, v katerih Zakon o javnih financah dopušča neposredne pogodbe, se nanašajo na sofinanciranje projektov iz sredstev EU, ki pa so že zajeti v 34. členu ZZrID. Poudarila je tudi, da predlagana rešitev v 18. členu Predloga zakona širi razloge za določitev višje plače raziskovalcem na projektih za določen čas tudi za posebne projekte nacionalnega značaja, pri čemer razlogi za odstop od sistemske ureditve plač v javnem sektorju niso navedeni. Vsebina pojma posebni projekti nacionalnega značaja pa ni opredeljena niti okvirno, temveč je njena določitev v celoti prepuščena pravilniku ministra brez določenih kriterijev in meril, kar je sporno z vidika načela legalitete. Opozorila je tudi na prakso Ustavnega sodišča glede prenehanja mandatov članov organov agencije pred iztekom časa, za katerega so bili ti imenovani. Pri tem gre lahko za poseg v načelo varstva zaupanja v pravo, ki je dopusten le, če za spremembo pravnega položaja obstajajo v javnem interesu utemeljeni prevladujoči razlogi, pomembnejši od posega v položaj prizadetih in menila, da bi bilo potrebno te razloge dodatno pretehtati in utemeljiti. Ob koncu je povedala, da so bile s predlaganimi amandmaji ostale pripombe ZPS, ki se nanašajo na spreminjanje že konzumiranih prehodnih določb, terminološko neenotnost in ureditev časovnega vidika prenosa pristojnosti, ustrezno upoštevane.

Predlog zakona je obravnavala tudi **Komisija Državnega sveta za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino**, ki predlagane spremembe podpira. Njen predstavnik je ob predstavitvi mnenja povedal, da samo s spremembo zakonodaje ne bo mogoče pospešiti inovacij, ampak bo potrebno za to zagotoviti predvsem rizični kapital. Dodal je še, da bo morala nova agencija pospešiti postopke grozdenja majhnih podjetij, saj bo le to omogočilo njihov razvoj. V zvezi s konkretnimi pripombami k Predlogu zakona je pojasnil, da so bile nekatere njihove pripombe s predlaganimi amandmaji upoštevane. Opozoril pa je na predlog spremembe 64. člena ZZrID, ki ureja določitev plač raziskovalcem, zaposlenim v javnih raziskovalnih organizacijah, za delo na mednarodnih projektih za določen čas, in menil, da ni primerno, da se ta vsebina ureja s podzakonskim aktom. Prav tako je poudaril, da bi bilo potrebno doktorat znanosti ohraniti kot minimalni pogoj za zasedbo funkcije direktorja nove agencije.

Na seji so svoja mnenja in stališča predstavili tudi vabljeni. **Predstavniki Koordinacije samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije** je povedal, da Predlog zakona podpirajo, pri tem pa opozarjajo tudi na nekatere pomanjkljivosti. Pojasnil je, da Predlog zakona področje inovacij vsebinsko ne opredeli dovolj natančno, zato ni na primer povsem jasno kakšni mehanizmi bodo na voljo za podporo inovacijam in kako bodo deležniki podprti s finančnimi sredstvi. V nadaljevanju je podal, da ga veseli, da je z vloženimi amandmaji predlagana dopolnitev sestave inovacijskega sveta, katerega član bo tudi predstavnik akademskih partnerjev. Zavzel se je za ohranitev obstoječe sestave in števila članov upravnega odbora in ob koncu je izrazil še podporo predlagani spremembi 64. člena ZZrID, saj bo omogočila nagrajevanje tistih raziskovalcev, ki so izjemno uspešni v mednarodnem merilu.

Predstavniki Slovenske akademije znanosti in umetnosti je povedal, da Predlog zakona podpirajo, predlagajo pa, da se v sestavo upravnega odbora nove agencije vključi tudi predstavnik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, saj bi to prispevalo

k še uspešnejšemu in prebojnejšemu delu agencije. Slovenska akademija znanosti in umetnosti predlaga tudi, da določila glede izpolnjevanja pogojev za zaposlitev direktorja agencije ostanejo nespremenjena, saj mora biti direktor oseba z odličnimi izkušnjami in znanjem, ki pokriva najširše vidike področja raziskav in inovacij.

Predstavniki Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije je predlagane spremembe in dopolnitve ZZrID ocenil kot smiselne pri tem pa opozoril, da bo nova agencija za izvajanje nalog potrebovala ustrezne prostorske, kadrovske in finančne pogoje. Tudi **predstavniki Javne agencije za Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije** je podprl ustanovitev nove agencije z utemeljitvijo, da gospodarstvo potrebuje posebno agencijo, ki bo delovala na področju inovacij.

Predstavnica Visokošolskega sindikata (VSS) je podala kritično oceno glede dosedanjega delovanja Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije in pojasnila, da agencija ne opravlja nalog na način, da bi zagotovila trajno, strokovno in neodvisno odločanje o izbiri sofinanciranja raziskovalnih aktivnosti. Ob tem je predlagala, da bi bilo potrebno najprej sanirati delovanje in razmere na agenciji in šele nato širiti njene pristojnosti. V nadaljevanju se je osredotočila na 18. člen Predloga zakona in povedala, da VSS nasprotuje Predlogu zakona in podzakonskim aktom, s katerim se krši načelo o enakem plačilu za enako delo ter ustvarja plačna nesorazmerja zaposlenih v javnih organizacijah na področju raziskovalne in inovacijske dejavnosti. Ob tem je povedala, da se strinjajo, da je potrebno nagrajevati izjemno uspešne raziskovalce, vendar pa kriterij nagrajevanja uspešnih raziskovalcev iz predlaganega člena ni razviden in zato predlagala umik 18. člena Predloga zakona.

V krajši **razpravi** so članice in člani Odbora razpravljali predvsem o predlagani spremembi 64. člena ZZrID. Član Odbora iz vrst opozicije je povedal, da predlagana rešitev ni ustrezna, saj ne sodi v okvir te prenove ZZrID in širi razdor med visokoškolskimi učitelji, znanstveniki, raziskovalci in inovatorji. Ob tem je menil, da bi bilo potrebno 18. člen Predloga zakona črtati.

Članica Odbora iz vrst koalicije pa je povedala, da bi bilo plače raziskovalcev primerneje urejati v prenovljenem enotnem plačnem sistemu. Opozorila je tudi, da Predlog zakona omogoča dodatno plačevanje za delo na evropskih in drugih iz tujine financiranih projektih le raziskovalcem, ne pa tudi vsemu podpornemu osebju, kljub temu, da so pogosto tudi plače tega osebja financirane iz istih projektov.

Predstavniki predlagatelja je odgovoril na pomisleke v razpravi in povedal, da se sprememba 64. člena ZZrID predlaga na pobudo Koordinacije samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije in Rektorske konference Republike Slovenije, ki so opozarjali, da zaradi presplošno zapisanih določb v 64. člen ZZrID teh ni bilo mogoče realizirati v praksi.

* * *

Odbor **je sprejel** amandmaje poslanskih skupin Svoboda, Socialni demokrati in Levica k **1., 2., 3., 4., 5., 10., 12., 16., 17., 19., 20. in 22. členu** Predloga zakona.

* * *

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih Predloga zakona ter jih sprejel.

Na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo Dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila.

Odbor je sprejel še naslednji sklep:

Odbor za izobraževanje, znanost in mladino na podlagi drugega odstavka 59. člena Poslovnika Državnega zbora predlaga Kolegiju predsednice Državnega zbora, da v predlog dnevnega reda 8. redne seje Državnega zbora uvrsti Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID-A), skrajšani postopek, EPA 571-IX.

Za poročevalca Odbora na seji Državnega zbora je bila določena predsednica Odbora dr. Mirjam Bon Klanjšček.

Ana Ribič
sekretarka Odbora

Predsednica
dr. Mirjam Bon Klanjšček, l.r.

Marjana Starič
sekretarka

DOPOLNJEN PREDLOG ZAKONA

o spremembah in dopolnitvah Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID-A).

1. člen

V Zakonu o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21) se v 18. in 24. točki 5. člena, četrtem odstavku 6. člena, 5. točki tretjega odstavka 8. člena, šesti alineji 1. točke drugega odstavka 9. člena, 5., 8. in 10. točki drugega odstavka 12. člena, tretjem odstavku 17. člena, četrtem odstavku 18. člena, tretjem odstavku 19. člena, tretjem in petem odstavku 23. člena, četrtem, petem in sedmem odstavku 25. člena, 27. členu, prvem, tretjem, četrtem, šestem in sedmem odstavku 28. člena, prvem odstavku 29. člena, prvem, drugim in tretjem odstavku 30. člena, drugim odstavku 31. člena, drugim, tretjem in četrtem odstavku 32. člena, tretjem in petem odstavku 33. člena, drugim, tretjem in četrtem odstavku 34. člena, prvem in tretjem odstavku 35. člena, šesti alineji četrtega odstavka 39. člena, tretjem odstavku 40. člena, naslovu ter prvem, drugim in tretjem odstavku 43. člena, naslovu, napovednem stavku ter 6., 15. in 16. točki 44. člena, naslovu ter prvem, drugim, tretjem, sedmem, osmem, devetem, enajstem in dvanajstem odstavku 45. člena, naslovu 47. člena, naslovu, 1., 2., 4., 7., 8. in 12. točki prvega odstavka ter drugim odstavku 48. člena, naslovu ter prvem odstavku 49. člena, naslovu, napovednem stavku, 3. in 4. točki prvega odstavka ter drugim odstavku 50. člena, naslovu ter prvem, drugim in tretjem odstavku 51. člena, naslovu, prvem, četrtem, petem, šestem, sedmem, osmem in devetem odstavku 52. člena, v napovednem stavku in 1. točki prvega odstavka, 3., 8. in 21. točki drugega odstavka, tretjem odstavku, 6., 11., 12., 13., 15., 16. in 19. točki petega odstavka, 9. točki sedmega odstavka, 9. in 10. točki osmega odstavka, 8. točki devetega odstavka, 8. točki desetega odstavka, štirinajstem odstavku, tretji alineji šestnajstega odstavka, osemnajstem in dvajsetem odstavku 55. člena, prvem odstavku, napovednem stavku drugega odstavka, četrtem odstavku, petem in sedmem odstavku 56. člena, tretjem, četrtem in petem odstavku 58. člena, 4. točki 59. člena, prvem, četrtem, osmem, devetem, dvanajstem in trinajstem odstavku 61. člena, tretjem odstavku 62. člena, drugim odstavku 63. člena, drugim, četrtem in petem odstavku 80. člena, četrtem, petem in osmem odstavku 81. člena, tretjem, četrtem, petem in šestem odstavku 83. člena, prvem odstavku 84. člena, napovednem stavku 85. člena, napovednem stavku 87. člena, prvem, drugim, tretjem in četrtem odstavku 88. člena, drugim in tretjem odstavku 89. člena, v naslovu in besedilu 90. člena, v naslovu in besedilu 91. člena, devetem odstavku 101. člena in 106. členu kratica »ARRS« nadomesti s kratico »ARIS«.

2. člen

V 5. členu se 18. točka spremeni tako, da se glasi:

»18. splošni akt Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: splošni akt ARIS) je splošni akt za izvrševanje javnih pooblastil, izdan po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za znanost, ki ga Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ARIS) posreduje za objavo v Uradnem listu Republike Slovenije;«.

3. člen

V 6. členu se četrti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(4) Nosilci in financerji znanstvenoraziskovalnega in inovacijskega sistema so, v skladu s svojimi pristojnostmi, ministrstvo, pristojno za znanost, ministrstvo,

pristojno za gospodarstvo, ministrstvo, pristojno za kohezijo, ARIS in javna agencija, pristojna za podjetništvo.«.

V devetem odstavku se besedilo »razvoj oziroma tehnologijo« nadomesti z besedilom »kohezijo ter za gospodarstvo«.

4. člen

V 9. členu se v drugem odstavku v 1. točki

- sedma alineja spremeni tako, da se glasi:
» - direktor agencije, pristojne za podjetništvo,«;
- deseta alineja spremeni tako, da se glasi:
» - ministri, pristojni za znanost, visoko šolstvo, inovacije, gospodarstvo, finance, informacijsko družbo, energijo, okolje, prostor, kmetijstvo, in kohezijo.

Šesti in sedmi odstavek se spremenita tako, da se glasita:

»(6) Strokovna in administrativna dela za svet opravljajo periodično, z menjavanjem na štiri leta, ministrstvo, pristojno za znanost, ministrstvo, pristojno za gospodarstvo in ministrstvo, pristojno za kohezijo, po tem vrstnem redu.

(7) Sredstva za delovanje sveta, njegovih delovnih skupin in strokovnjakov zagotavlja ministrstvo, ki v tistem času opravlja strokovna in administrativna dela za svet.«

5. člen

V 12. členu se v drugem odstavku 2. točka spremeni tako, da se glasi:

»2. financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti na podlagi javnih razpisov, javnih pozivov ali sklenitve neposredne pogodbe v skladu z javnofinančnimi predpisi, za raziskovalne projekte, raziskovalno infrastrukturo in raziskovalno opremo, razvoj znanstvenih kadrov, mednarodno sodelovanje, znanstvene publikacije in znanstvene monografije, programe zgodnjega uvajanja šolske mladine v področje raziskovanja ter odprtost in popularizacijo znanosti v skladu z načini, opredeljenimi za posamezno aktivnost znanstvenoraziskovalne dejavnosti v tem zakonu;«.

6. člen

V 14. členu se besedilo »javna agencija, pristojna za tehnološki razvoj,« nadomesti s kratico »ARIS«.

7. člen

V II. poglavju se črtata 4. oddelek »4. Javna agencija, pristojna za tehnološki razvoj« in 15. člen.

8. člen

V III. poglavju se naslov 2. oddelka spremeni tako, da se glasi:

»2. Financiranje na podlagi javnih razpisov, javnih pozivov in sklenitve neposredne pogodbe«.

9. člen

V 33. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Sredstva za vzpostavitev raziskovalne infrastrukture se dodeljujejo prek javnih razpisov, javnih pozivov ali sklenitve neposredne pogodbe v skladu z javnofinančnimi predpisi, ki jih izvaja ARIS ali ministrstvo, pristojno za znanost.«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Sredstva za nakup raziskovalne opreme se dodeljujejo prek javnih razpisov, javnih pozivov ali sklenitve neposredne pogodbe v skladu z javnofinančnimi predpisi, ki jih izvaja ARIS ali ministrstvo, pristojno za znanost.«.

10. člen

V 34. členu se v prvem odstavku beseda »tehnologijo« nadomesti z besedo »gospodarstvo«.

V drugem odstavku se črta besedilo »oziroma agencija, pristojna za tehnološki razvoj«.

V tretjem odstavku se črta besedilo »oziroma agencije, pristojne za tehnološki razvoj,«.

V četrtem odstavku se črta besedilo »oziroma agencija, pristojna za tehnološki razvoj,« ter besedilo »oziroma agencije, pristojne za tehnološki razvoj,«.

11. člen

V V. poglavju se naslov 3. oddelka spremeni tako, da se glasi:

»3. Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije – ARIS«.

12. člen

V 43. členu se drugi in tretji odstavek spremenita tako, da se glasita:

»(2) Vloga ARIS je opravljanje strokovnih, razvojnih in izvršilnih nalog v zvezi z izvajanjem sprejete Znanstvenoraziskovalne in inovacijske strategije Slovenije oziroma njenih posameznih delov, drugih strateških dokumentov države in EU ter izvajanje drugih nalog spodbujanja znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti v skladu z namenom, določenim v aktu o ustanovitvi, in morebitnimi usmeritvami ministrstva, pristojnega za znanost, ki morajo biti pri posameznih ukrepih usklajena z ministrstvi, ki zanje zagotavljajo sredstva.

(3) ARIS opravlja s tem zakonom določene naloge v javnem interesu za zagotovitev trajnega, strokovnega in neodvisnega odločanja o izbiri aktivnosti znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki se financirajo iz državnega proračuna.«.

13. člen

V 44. členu se za besedilom, ki se označi kot prvi odstavek, doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) ARIS na področju inovacijske dejavnosti opravlja zlasti naslednje naloge:

1. izvaja programe in ukrepe za spodbujanje tehnološkega razvoja in inovacijske dejavnosti;
2. izvaja promocijo tehnološkega razvoja in inovacijske dejavnosti ter prenosa znanja med gospodarstvom, visokošolskimi zavodi, raziskovalnimi in izobraževalnimi organizacijami, državo in drugimi deležniki;

3. zagotavlja svetovanje in strokovno podporo nosilcem projektov za razvoj izdelkov, razvoj sistemskih rešitev, proizvodnih procesov in storitev pri pridobivanju informacij in finančnih virov;
4. spodbuja mednarodno sodelovanje, prenos in uporabo mednarodnega tehnološkega znanja in inovacijske dejavnosti;
5. spodbuja povezovanje in prenosa znanja gospodarstva z visokošolskimi zavodi, raziskovalnimi in izobraževalnimi organizacijami, državo in drugimi deležniki;
6. spremlja izvajanje programov in ukrepov, vrednoti učinke inovacijske in tehnološko razvojne politike in vlaganj v znanstvenoraziskovalno ter inovacijsko dejavnost za povečanje konkurenčnosti gospodarstva;
7. zagotavlja podatke za usmerjanje in izvajanje inovacijske politike ter v okviru svoje dejavnosti in pristojnosti sodeluje z drugimi organizacijami na področju znanstvenoraziskovalne in inovacijske dejavnosti;
8. skrbi za pridobivanje dodatnih sredstev za izvajanje Znanstvenoraziskovalne in inovacijske strategije Slovenije;
9. sodeluje pri načrtovanju nacionalne tehnološko razvojne in inovacijske politike;
10. skladno s predpisi skrbi za redno poročanje o izvajanju letnih programov, uresničevanju finančnih načrtov in učinkih ministrstvu, pristojnemu za gospodarstvo in ministrstvu, pristojnemu za inovacije;
11. zagotavlja javnost dela in skrbi za informiranje javnosti o usmeritvah in učinkih inovacijske politike;
12. opravlja druge strokovne naloge skladno z namenom, za katerega je bila ustanovljena.«.

14. člen

46. člen se spremeni tako, da se glasi:

»46. člen

(organi ARIS)

Organi ARIS so direktor, upravni odbor ARIS (v nadaljnjem besedilu: upravni odbor), znanstveni svet ARIS (v nadaljnjem besedilu: znanstveni svet) in inovacijski svet ARIS (v nadaljnjem besedilu: inovacijski svet).«.

15. člen

V 47. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Upravni odbor ima devet članov ter se imenuje za mandatno obdobje dveh let.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Vlada imenuje v upravni odbor štiri člane predstavnike ustanovitelja, dva člana na predlog Gospodarske zbornice Slovenije ter po enega člana na predlog Rektorske konference Republike Slovenije, Koordinacije samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije in reprezentativnih sindikatov za področje znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Člani upravnega odbora ne smejo biti člani poslovodstev gospodarskih družb, direktorji raziskovalnih organizacij in njihovi pomočniki, rektorji, prorektorji, dekani, prodekani oziroma člani upravnih odborov raziskovalnih organizacij.«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Člani upravnega odbora v času opravljanja funkcije ne smejo kandidirati za sredstva ARIS za financiranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz 2. točke drugega odstavka 12. člena tega zakona oziroma za sredstva ARIS za izvajanje programov in ukrepov za spodbujanje tehnološkega razvoja in inovacijske dejavnosti iz 1. točke drugega odstavka 44. člena tega zakona.«.

16. člen

V 49. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Za direktorja ARIS je lahko imenovana oseba z izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe pridobljene po študijskih programih druge stopnje, in je v skladu z zakonom, ki ureja slovensko ogrodje kvalifikacij uvrščena na 8. raven ter izpolnjuje pogoje, ki jih določa zakon, ki ureja javne agencije, in druge pogoje, vključno z vodstvenimi izkušnjami na področju znanstveno raziskovalne ali inovacijske dejavnosti, določene z aktom o ustanovitvi.«.

17. člen

Za 52. členom se doda nov, 52.a člen, ki se glasi:

»52.a člen

(inovacijski svet in druga strokovna telesa na področju inovacijske dejavnosti)

(1) Inovacijski svet je najvišje strokovno telo ARIS na področju inovacijske dejavnosti, katerega naloge so opredeljene v aktu o ustanovitvi in statutu.

(2) Inovacijski svet ima sedem članov, in sicer po enega predstavnika razvojno inovacijskih partnerstev, podpornega okolja za inovacije, Inženirske akademije Slovenije, SID banke, Slovenskega podjetniškega sklada in Gospodarske zbornice Slovenije ter enega predstavnika na usklajen predlog Rektorske konference Slovenije in Koordinacije samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije. Član poslovodstva gospodarskih družb ne sme biti član inovacijskega sveta.

(3) Inovacijski svet ARIS na predlog sveta imenuje vlada za dve leti, pri čemer je posamezni član inovacijskega sveta ARIS lahko imenovan za največ en zaporedni mandat. Način oblikovanja in pristojnosti inovacijskega sveta se določijo v aktu o ustanovitvi in statutu.

(4) Člani inovacijskega sveta v času opravljanja funkcije ne smejo kandidirati za sredstva ARIS iz 1. točke drugega odstavka 44. člena tega zakona.

(5) Inovacijski svet ARIS lahko ustanovi stalna strokovna telesa in zunanje ekspertne panele za izvajanje nalog ter komisije in druga delovna telesa za izvedbo posameznih strokovnih nalog.

(6) Zunanji ekspertni paneli so ustanovljeni za izvedbo ocenjevanja prijav, prispelih na javne razpise in javne pozive ARIS, ter druge naloge skladno s tem zakonom in splošnimi akti ARIS.

(7) Način oblikovanja in naloge strokovnih teles na področju inovacijske dejavnosti se podrobneje opredelijo v splošnem aktu ARIS.«.

18. člen

V 64. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Za določitev plač raziskovalcev, zaposlenih v javnih raziskovalnih organizacijah oziroma pri drugih javnih zavodih iz 81. člena tega zakona, ki se zaposlijo za določen

čas na podlagi posebnih projektov nacionalnega značaja ali posebne pogodbe med javno raziskovalno organizacijo oziroma drugim javnim zavodom iz 81. člena tega zakona in Evropsko komisijo ali drugim organom EU, mednarodno organizacijo ali tujo ustanovo ali drugim tujim financerjem ali gospodarskim subjektom (v nadaljnjem besedilu: sopogodbenu), se ne uporabljajo določila zakona, ki določa plače v javnem sektorju tudi, če v pogodbi niso določeni plača in drugi prejemki, ki jih raziskovalec prejema v času tovrstne zaposlitve. V tem primeru se višina osnovne plače raziskovalca določi z internimi akti javne raziskovalne organizacije oziroma drugega javnega zavoda iz 81. člena tega zakona ob smiselni uporabi zakona, ki ureja sistem plač javnih uslužbencev. V tem primeru plača raziskovalca z vsemi dodatki ne sme presegati dvakratnika osnovne plače v najvišjem plačnem razredu delovnega mesta, na katerega je raziskovalec razporejen.«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Posebne projekte nacionalnega značaja ter sistemski okvir iz prejšnjega odstavka s pravilnikom določi minister, pristojen za znanost, natančnejši postopek določitve plač raziskovalcev iz prejšnjega odstavka pa opredelijo javne raziskovalne organizacije in drugi javni zavodi iz 81. člena tega zakona v internih aktih.«.

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

19. člen

(Člen je črtan.)

20. člen

V 95. členu se kratica »ARRS« nadomesti z besedilom »Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ARRS)«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

21. člen

(spremembe Zakona o podpornem okolju za podjetništvo)

V Zakonu o podpornem okolju za podjetništvo (Uradni list RS, št. 102/07, 57/12, 82/13, 17/15, 27/17 in 13/18) se v 7. členu v prvem odstavku črta besedilo »tehnološkega razvoja,«.

V 11. členu se prvi, drugi in tretji odstavek spremenijo tako, da se glasijo:

»(1) Naloge za spodbujanje inovativnosti izvajajo ministrstvo, pristojno za inovacije, ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, in javna agencija, pristojna za inovacije. Naloge za zagotavljanje učinkovitega inovativnega okolja izvajata ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, in javna agencija.

(2) Javna agencija opravlja naslednje naloge:

- oblikuje, razvija in izvaja ukrepe za zagotovitev učinkovitega podpornega okolja za spodbujanje inovativnosti v skladu z usmeritvami in politiko ministrstva, pristojnega za gospodarstvo;
- izvaja ukrepe za promocijo inovativnega okolja in ustvarja pozitivno klimo za razvoj inovativnosti;

- odloča o izboru projektov in dodeljuje finančne spodbude za izvedbo projektov s področja podpornih storitev ter sklepa pogodbe o financiranju z izbranimi prijavitelji.

(3) Posamezne ukrepe v okviru nalog iz prvega odstavka tega člena lahko izvajajo tudi druga ministrstva, javne agencije ali javni sklad za spodbujanje podjetništva, če skladno s 106.f členom Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US) s programom ukrepov določijo zahteve in merila za dodelitev spodbud za podjetništvo in inovativnost, pri čemer se za javni sklad za spodbujanje podjetništva uporablja program ukrepov iz četrtega odstavka 5. člena tega zakona.«.

22. člen

(ustanovitev javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost)

(1) Vlada Republike Slovenije v enem mesecu od uveljavitve tega zakona sprejme akt o ustanovitvi Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ARIS) in imenuje vršilca dolžnosti direktorja ARIS. Z dnem imenovanja vršilca dolžnosti direktorja ARIS direktorju Javne agencije za raziskovalno dejavnost republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ARRS) preneha mandat.

(2) Upravni odbor se konstituira v enem mesecu od ustanovitve ARIS. S konstituiranjem upravnega odbora ARIS preneha mandat upravnemu odboru ARRS. Upravni odbor se konstituira, ko je imenovanih več kot polovica članov.

(3) Mandati dosedanjega znanstvenega sveta ter drugih strokovnih teles ARRS na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti se nadaljujejo do njihovega izteka kot mandati znanstvenega sveta in drugih strokovnih teles ARIS.

(4) Inovacijski svet se imenuje v dveh mesecih od ustanovitve ARIS. Konstitutivno sejo inovacijskega sveta skliče direktor ARIS.

(5) ARIS sprejme statut in druge interne akte v treh mesecih od ustanovitve ARIS.

(6) ARIS je univerzalni pravni naslednik ARRS, in prevzame vso njeno dejavnost, premoženje, zaposlene, osnovna sredstva in dokumentacijo, ter nadaljuje vsa pravna razmerja ARRS.

(7) ARIS v roku štirih mesecev od uveljavitve tega zakona, od Javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije prevzame dejavnost na področju tehnološkega razvoja in inovacij ter tema področjema pripadajoče zaposlene, opremo, dokumentacijo, prostore in pravice proračunske porabe ter nadaljuje vsa pravna razmerja Javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije na področju tehnološkega razvoja in inovacij, z izjemo prevzema zaposlenih, opreme, dokumentacije in prostorov ter drugih pravic in obveznosti iz obstoječih pravnih razmerij na področju tehnološkega razvoja in inovacij, ki imajo podlago v Načrtu za okrevanje in odpornost. Podrobnejše določbe o načinu prenosa so opredeljene v aktu iz prvega odstavka tega člena.

(8) Do prevzema dejavnosti iz prejšnjega odstavka, naloge na področju tehnološkega razvoja in inovacij, opravlja Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije.

(9) Vlada Republike Slovenije uskladi akt o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije z določbami tega zakona v treh mesecih od njegove uveljavitve.

23. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.